

Procesiniai terminai - Belgija

TURINIO LENTELE

- 1 Kokių rūšių terminai taikomi civiliniame procese?
- 2 Nedarbo dienų, numatytų 1971 m. birželio 3 d. Reglamente (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, sąrašas.
- 3 Kokios yra bendrosios civilinio proceso terminų taisyklės?
- 4 Kai tam tikrą veiksmą ar formalumą reikia atlikti per nustatytą laiką, kada pradedamas skaičiuoti terminas?
- 5 Ar dokumentų perdavimo ar įteikimo būdas (dokumentą asmeniškai įteikia antstolis arba pašto darbuotojas) gali turėti įtakos termino eigos pradžiai arba ją pakeisti?
- 6 Jeigu termino eiga prasideda nuo įvykio, ar diena, kurią įvyko tas įvykis, į terminą įskaičiuojama?
- 7 Kai terminas išreikštas dienomis, skaičiuojamos kalendorinės ar darbo dienos?
- 8 Kaip skaičiuojamas savaitėmis, mėnesiais arba metais išreikštas terminas?
- 9 Kada baigiasi savaitėmis, mėnesiais arba metais skaičiuojamas terminas?
- 10 Jeigu terminas baigiasi šeštadienį, sekmadienį, valstybinių švenčių dieną arba kitą nedarbo dieną, ar jis pratęsiamas iki pirmos po jos einančios darbo dienos?
- 11 Ar tam tikroms aplinkybėms terminai gali būti pratęsimi? Kokiomis sąlygomis?
- 12 Kokie skundų padavimo terminai?
- 13 Ar teismai gali pakeisti terminus, visų pirma atvykimo į teismą terminus, arba nustatyti specialų atvykimo į teismą terminą?
- 14 Jeigu asmeniui, gyvenančiam toje vietoje, kurioje jam būtų pratęstas terminas, apie veiksmą, kurį jis turi atlikti, pranešama toje vietoje, kurioje gyvenantiems asmenims terminas nepratęsiamas, ar šis asmuo praranda galimybę pasinaudoti pratęstu terminu?
- 15 Kokios terminų nesilaikymo pasekmės?
- 16 Jeigu terminas pasibaigia, kokiomis teisių gynimo priemonėmis gali pasinaudoti jį praleidusios šalys?

1 Kokių rūšių terminai taikomi civiliniame procese?

Teismų kodekse (*Code judiciaire/Gerechtig Wetboek*) nustatyti įvairūs terminai.

Juos galima suskirstyti į dvi kategorijas: laukimo laikotarpiai ir naikinamieji terminai.

Laukimo laikotarpiai (*délais d'attente/wachttermijnen*) – laikotarpiai, kurie turi pasibaigti. Kitaip tariant, šie laikotarpiai turi pasibaigti tam, kad asmuo galėtų teisėtai imtis veiksmų.

Laukimo laikotarpio pavyzdys – **šaukimo į teismą laikotarpis (*délai de citation/dagvaardingstermijn*)**. Nuo šaukimo įteikimo dienos iki pirminio teismo posėdžio turi praeiti „šaukimo į teismą laikotarpis“ (aštuonios dienos pagrindinėje byloje (civilinės bylos) ir dvi dienos bylose dėl laikinųjų priemonių).

Naikinamieji terminai (*délais de forclusion/vervaltermijnen*) – terminai, kuriems suėjus, ne vėliau kaip paskutinę šio termino dieną arba *dies ad quem* reikia imtis konkrečių teisinių veiksmų, kitaip išnyksta teisė imtis šio teisinio veiksmo.

Naikinamųjų terminų pavyzdžiai yra terminai, kuriems suėjus turi būti iškelta byla teisme, t. y.:

- vieno mėnesio terminas teismo sprendimui apskūsti apeliacine tvarka (Teismų kodekso 105 straipsnis), skaičiuojamas nuo teismo sprendimo įteikimo dienos;
- vieno mėnesio terminas už akių priimtam (*in absentia*) teismo sprendimui ginčyti (Teismų kodekso 1048 straipsnis), skaičiuojamas nuo teismo sprendimo įteikimo dienos;
- trijų mėnesių terminas teismo sprendimui apskūsti teisės klausimais Kasaciniam Teismui (*Cour de cassation/ Hof van Cassatie*) (Teismų kodekso 1073 straipsnis);
- trijų mėnesių terminas procesui pagal trečiojo asmens skundą pradėti (Teismų kodekso 1129 straipsnis);
- 30 dienų terminas pareikšti teisėjui reikalavimą dėl žalos atlyginimo neįvykdžius teisingumo (Teismų kodekso 1142 straipsnis);
- šešių mėnesių terminas civilinei bylai atnaujinti (Teismų kodekso 1136 straipsnis).

Taigi **šaukimo į teismą laikotarpis** yra laukimo laikotarpis.

Teismų kodekso 707 straipsnyje nurodyta, kad pagrindinėje byloje įprastas šaukimo į teismą laikotarpis asmenims, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta arba gyvenamoji vieta yra Belgijoje, yra 8 dienos.

Tas pats taikoma, jeigu:

- 1) šaukimas įteikiamas Belgijoje adresu dokumentams įteikti;
- 2) asmens, kuriam įteikiamas šaukimas, nuolatinė gyvenamoji vieta arba gyvenamoji vieta Belgijoje ar užsienyje nėra žinoma;
- 3) jeigu šaukimas užsienyje nuolat gyvenančiai šaliai įteikiamas asmeniškai Belgijoje.

Šaukimo laikotarpis bylose dėl laikinųjų priemonių sutrumpinamas iki dviejų dienų ([Teismų kodekso 1035 straipsnis](#)). Šaukimo laikotarpis bylose, kurias nagrinėja [areštų teisėjas](#) (*juge des saisies/beslagrechter*), taip pat yra dvi dienos, jeigu teisėjas posėdžiauja taip pat kaip ir bylose dėl laikinųjų priemonių.

Jeigu atsakovo nuolatinė gyvenamoji vieta, gyvenamoji vieta ar adresas dokumentams įteikti nėra Belgijoje, pirmiau nurodyti „įprasti“ aštuonių ir dviejų dienų terminai pratęsiami pagal [Teismų kodekso 55 straipsnį](#).

Taigi šis terminas yra (aštuonios arba dvi dienos + ...):

1. 15 dienų, jeigu šalis gyvena kaimyninėje šalyje arba Jungtinėje Karalystėje;
2. 30 dienų, jeigu šalis gyvena kitoje Europos šalyje;
3. 80 dienų, jeigu šalis gyvena kitoje pasaulio šalyje.

Tačiau ši pratęsimo galimybė turi būti numatyta įstatyme. Šaukimo į teismą pagrindinėje byloje terminas nustatytas [Teismų kodekso 709 straipsnyje](#), o šaukimo byloje dėl laikinųjų priemonių taikomas terminas nustatytas [Teismų kodekso 1035 straipsnyje](#).

Ypatingais atvejais po teismo šaukimo gali tėti labai greitai imtis veiksmų. Tokiais atvejais advokatas arba teismo pareigūnas gali kompetentingam teismui pateikti prašymą sutrumpinti šiuos terminus ([Teismų kodekso 708 straipsnis](#), jei tai pagrindinė byla, [Teismų kodekso 1036 straipsnis](#), jei tai byla dėl laikinųjų priemonių).

Kai šaukimas įteikiamas, teismo pareigūnas taip pat įteikia sprendimo sutrumpinti šaukimo terminą kopiją, kad praneštų atsakovui, kad tam yra duotas leidimas.

Vienas iš svarbiausių termino aspektų yra jo **skaičiavimas**. Skaičiavimo tvarka nustatyta [Teismų kodekso 48–57 straipsniuose](#) (t. y. Teismų kodekso Pirmosios dalies VIII skyriuje) (žr. toliau).

Šiame straipsnyje reglamentuojami bendri klausimai (48 ir 49 straipsniai), naikinamieji terminai (50 straipsnio 1 dalis), terminų [skaičiavimas](#) (52 straipsnis ir 53 straipsnio pirma pastraipa, 53 *bis*, 54 ir 57 straipsniai), [force majeure](#) situacijos, [termino pratęsimas](#) (50 straipsnio antra pastraipa, 51 straipsnis ir 53 straipsnio antra pastraipa, 55 straipsnis), taip pat sustabdymas dėl vienos iš šalių mirties (56 straipsnis).

2 Nedarbo dienų, numatytų 1971 m. birželio 3 d. Reglamente (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, sąrašas.

Sausio 1 d. (Naujieji Metai)

Velykų sekmadienis ir Velykų pirmadienis (kintamos datos)

Gegužės 1 d. (Tarptautinė darbo diena)

Šeštinės (šeštasis ketvirtadienis po Velykų sekmadienio)

Sekminės (septintasis sekmadienis ir pirmadienis po Velykų sekmadienio)

Valstybinės šventės: liepos 21 d.;

rugpjūčio 15 d. (Žolinės);

lapkričio 1 d. (Visų Šventųjų diena);

lapkričio 11 d. (1918 m. taika);

Gruodžio 25 d. (Kalėdos).

Šio sąrašo Teismų kodekse nėra.

3 Kokios yra bendrosios civilinio proceso terminų taisyklės?

Žr. 1 klausimą (pirmiau).

4 Kai tam tikrą veiksmą ar formalumą reikia atlikti per nustatytą laiką, kada pradamas skaičiuoti terminas?

Pagal bendrą taisyklę *dies a quo* (veiksmo ar įvykio, nuo kada pradamas skaičiuoti terminas, diena) NĖRA įskaičiuojama į terminą, tačiau *dies ad quem* (paskutinė termino diena) YRA įskaičiuojama (*dies a quo non computatur in termino*).

☞ **Teismų kodekso 52 straipsnis:** „Terminas skaičiuojamas nuo vidurnakčio iki vidurnakčio. Jis pradamas skaičiuoti nuo dienos, einančios po veiksmo ar įvykio, nuo kurio pradamas skaičiuoti terminas, dienos ir apima visas dienas, net šeštadienius, sekmadienius ir valstybines šventes.“

Taigi terminas pradamas skaičiuoti ne nuo šaukimo ar teismo sprendimo įteikimo dienos (*dies a quo*), o kitą dieną (tiksliau nuo kitos dienos 00.00).

Pavyzdžiui, jeigu šaukimas įteikiamas pirmadienį, kovo 4 d. (*dies a quo*), ☞ **šaukimo terminas** prasideda antradienį, gegužės 5 d. Kitaip tariant, pirmoji aštuonių dienų termino diena yra antradienis, gegužės 5 d.

Jeigu gegužės 4 d. yra penktadienis, tada šaukimo terminas pradamas skaičiuoti šeštadienį, gegužės 5 d. Taigi pirmoji šaukimo termino diena gali būti šeštadienis, sekmadienis arba valstybinė šventė.

5 Ar dokumentų perdavimo ar įteikimo būdas (dokumentą asmeniškai įteikia antstolis arba pašto darbuotojas) gali turėti įtakos termino eigos pradžiai arba ją pakeisti?

A) Kai įteikia teismo pareigūnas.

Pagal Teismų kodekso 57 straipsnį, jeigu įstatyme nenurodyta kitaip, prieštaravimo, apeliacinio skundo aukštesnės instancijos teismui arba kasacinio skundo teisės klausimais Kasaciniam Teismui terminas pradamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai teismo sprendimas įteikiamas asmeniškai arba asmens nuolatinėje gyvenamojoje vietoje arba, jei taikytina, kai jo kopija įteikiama arba deponuojama, kaip nurodyta ☞ 38 ir ☞ 40 straipsniuose.

Asmenims, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta, gyvenamoji vieta ar adresas dokumentams įteikti nėra Belgijoje ir kuriems neįmanoma įteikti dokumentų asmeniškai, terminas pradamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai įteiktino teismo sprendimo kopija perduodama pašto tarnybai arba atitinkamais atvejais – prokurorui.

Jeigu asmuo yra neveiksnius, terminas pradamas skaičiuoti tik nuo tada, kai teismo sprendimas įteikiamas jo teisėtam atstovui.

B) Įteikimas dokumentu (laišku).

Jeigu įstatyme nenurodyta kitaip, pagal Teismų kodekso 53 *bis* straipsnį terminai, kurie pradami skaičiuoti nuo popierinio dokumento įteikimo adresatui dienos, skaičiuojami:

1. jeigu dokumentas įteikiamas teismo registruotu laišku arba registruotu laišku su gavimo patvirtinimu, nuo pirmos dienos, kai laiškas buvo pateiktas adresato nuolatinėje gyvenamojoje vietoje arba atitinkamais atvejais – adresato gyvenamojoje vietoje arba adresu dokumentams įteikti;

2. jeigu dokumentas įteikiamas registruotu arba paprastu laišku, nuo trečios darbo dienos, einančios po tos dienos, kai laiškas buvo perduotas pašto tarnyboms, nebent adresatas įrodo ką kita;
3. jeigu dokumentas įteikiamas prašant gavimo patvirtinimo su nurodyta data, nuo pirmos dienos, einančios po šio gavimo patvirtinimo gavimo dienos.

6 Jeigu termino eiga prasideda nuo įvykio, ar diena, kurią įvyko tas įvykis, į terminą įskaičiuojama?

Pagal bendrą taisyklę *dies a quo* (veiksmo ar įvykio, nuo kurio pradedamas skaičiuoti terminas, diena) NĖRA įskaičiuojama į terminą, tačiau *dies ad quem* (paskutinė termino diena) YRA įskaičiuojama.

DIES A QUO:

☞ **Teismų kodekso 52 straipsnis.** „Terminas skaičiuojamas nuo vidurnakčio iki vidurnakčio. Jis pradedamas skaičiuoti nuo dienos, einančios po veiksmo ar įvykio, nuo kurio pradedamas skaičiuoti terminas, dienos ir apima visas dienas, net šeštadienius, sekmadienius ir valstybines šventes.“

Taigi terminas pradedamas skaičiuoti ne nuo šaukimo ar teismo sprendimo įteikimo dienos (*dies a quo*), o kitą dieną (tiksliau 00.00 val.).

Pavyzdžiui, jeigu šaukimas įteikiamas pirmadienį, kovo 4 d. (*dies a quo*), ☞ **šaukimo terminas** prasideda antradienį, gegužės 5 d. Kitaip tariant, pirmoji aštuonių dienų termino diena yra antradienis, gegužės 5 d.

Jeigu gegužės 4 d. yra penktadienis, tada šaukimo terminas pradedamas skaičiuoti šeštadienį, gegužės 5 d. Taigi pirmoji šaukimo termino diena gali būti šeštadienis, sekmadienis arba valstybinė šventė.

DIES AD QUEM:

☞ **Teismų kodekso 53 straipsnis.** „Paskutinė termino diena įskaičiuojama į terminą. Vis dėlto jeigu ši diena yra šeštadienis, sekmadienis arba ☞ **valstybinė šventė**, termino pabaigos diena perkeliama į kitą po jos einančią darbo dieną.

Dies ad quem yra termino pabaigos diena. Ji įskaičiuojama į terminą ir todėl tai yra paskutinė termino diena.

Tačiau jei ši *dies ad quem* yra šeštadienis, sekmadienis arba valstybinė šventė, paskutinė termino diena perkeliama į kitą darbo dieną.

7 Kai terminas išreikštas dienomis, skaičiuojamos kalendorinės ar darbo dienos?

Pagal Teismų kodekso 52 straipsnį terminas apskaičiuojamas nuo vidurnakčio iki vidurnakčio. Jis skaičiuojamas nuo dienos, einančios po tos dienos, kai įvyko veiksmas ar įvykis, nuo kurio pradedamas skaičiuoti terminas, ir apima visas dienas, net šeštadienį, sekmadienį ir valstybines šventes.

Tačiau veiksmas gali būti teisėtai atliktas teismo kanceliarijoje tik jos darbo dienomis ir darbo laiku, nebent veiksmas atliekamas elektroninėmis priemonėmis.

Taigi turėtų būti skaičiuojama **kalendorinėmis dienomis**.

8 Kaip skaičiuojamas savaitėmis, mėnesiais arba metais išreikštas terminas?

Pagal Teismų kodekso 54 straipsnį terminas mėnesiais arba metais skaičiuojamas nuo vieno mėnesio kalendorinės dienos, einančios prieš atitinkamą kito mėnesio kalendorinę dieną.

Šis straipsnis taikomas tik mėnesiais arba metais skaičiuojamiems terminams (pavyzdžiui, prieštaravimo arba apeliacinio skundo terminas: vienas mėnuo); tai reiškia, kad, aiškinant kartu su Teismų kodekso 53 straipsniu, vieno mėnesio terminas, pavyzdžiui, ne visada yra 30 dienų arba 31 diena, jis gali būti ir ilgesnis arba trumpesnis.

Kalendorinė diena – pirmoji termino diena, t. y. diena po įteikimo.

9 Kada baigiasi savaitėmis, mėnesiais arba metais skaičiuojamas terminas?

Pagal Teismų kodekso 53 straipsnį galiojimo pabaigos data (t. y. *dies ad quem*) įskaičiuojama į terminą.

10 Jeigu terminas baigiasi šeštadienį, sekmadienį, valstybinių švenčių dieną arba kitą nedarbo dieną, ar jis pratęsiamas iki pirmos po jos einančios darbo dienos?

Visgi Teismų kodekso 53 straipsnio antroje pastraipoje nurodyta, kad jeigu ši diena yra šeštadienis, sekmadienis arba valstybinė šventė, termino pabaigos diena perkeliama į kitą darbo dieną.

11 Ar tam tikroms aplinkybėms terminai gali būti pratęsimi? Kokiomis sąlygomis?

a) Terminai, dėl kurių teisė nepasibaigia.

Teismų kodekso 49 straipsnyje nurodyta, kad terminai nustatyti teisės aktuose ir kad teismai gali nustatyti terminus tik jeigu tai leidžiama pagal teisės aktus.

Pagal Teismų kodekso 51 straipsnį prieš pasibaigiant terminui teismas gali jį sutrumpinti arba pratęsti, jeigu dėl termino teisė nepasibaigia. Jeigu teisės aktuose nenurodyta kitaip, terminas negali būti pratęstas ilgiau už patį terminą ir jis gali būti pratęstas tik kartą, nebent tai daroma pagrįstu sprendimu ir dėl svarbių priežasčių.

b) Šalis, neturinti nuolatinės gyvenamosios vietos, gyvenamosios vietos ar adreso dokumentams įteikti Belgijoje.

Pagal Teismų kodekso 55 straipsnį, jeigu teisės aktuose numatyta, kad šaliai, kuri neturi nuolatinės gyvenamosios vietos, gyvenamosios vietos ar adreso dokumentams įteikti Belgijoje, nustatyti terminai turi būti pratęsti, jie pratęsimi:

1. 15 dienų, jeigu šalis gyvena kaimyninėje šalyje arba Jungtinėje Karalystėje;
2. 30 dienų, jeigu šalis gyvena kitoje Europos šalyje;
3. 80 dienų, jeigu šalis gyvena kitoje pasaulio šalyje.

c) Per teismo atostogas.

Pagal Teismų kodekso 50 straipsnio antrą pastraipą bet kuris [1048](#), [1051](#) ir [1253 quater](#) straipsnio c ir d punktuose numatytas terminas prieštaravimui ar apeliaciniam skundui pateikti, kuris prasideda ir baigiasi per teismo atostogas, pratęsiamas iki penkioliktos naujųjų teismo metų dienos.

Teismo atostogos yra nuo kiekvienų metų liepos 1 d. iki rugpjūčio 31 d.

Jeigu per šį laikotarpį baigiasi terminas prieštaravimui arba apeliaciniam skundui pateikti, tada šio termino *dies ad quem* pratęsiamas iki rugsėjo 15 dienos.

1 pavyzdys: teismo sprendimas įteikiamas birželio 30 d. (*dies a quo*). Terminas prasideda liepos 1 d. ir baigiasi (*dies ad quem*) liepos 31 d.

2 pavyzdys: teismo sprendimas įteikiamas liepos 31 d. (*dies a quo*). Terminas prasideda rugpjūčio 1 d. ir baigiasi (*dies ad quem*) rugpjūčio 31 d.

Pagal abu pavyzdžius pirmoji termino diena ir *dies ad quem* yra per teismo atostogas, taigi terminas pratęsiamas iki rugsėjo 15 d., paskutinės darbo dienos prieštaravimui arba apeliaciniam skundui pateikti.

3 pavyzdys: teismo sprendimas įteikiamas birželio 29 d. Terminas prasideda birželio 30 d. *Dies ad quem* yra liepos 29 d.

4 pavyzdys: teismo sprendimas įteikiamas rugpjūčio 1 d. Terminas prasideda rugpjūčio 2 d. *Dies ad quem* yra rugsėjo 1 d.

Pagal abu pavyzdžius pirmoji termino diena arba *dies ad quem* neįeina į teismo atostogas, taigi terminas nepratęsiamas iki rugsėjo 15 d.

Reikėtų pažymėti, kad Teismų kodekso 50 straipsnio antra pastraipa (pratęsimas dėl teismo atostogų) ir 53 straipsnio antra pastraipa (pabaigos dienos perkėlimas į kitą darbo dieną, jeigu tai yra šeštadienis, sekmadienis arba valstybinė šventė) gali būti taikoma, kai paskutinė teismo atostogų diena (rugpjūčio 31 d.) yra šeštadienis, sekmadienis ir paskutinė termino diena (*dies ad quem*) yra rugpjūčio 31 d.

Teismų kodekso 50 straipsnio antra pastraipa turėtų būti taikoma pirmiau už Teismų kodekso 53 straipsnio antrą pastraipą.

Pavyzdys:

teismo sprendimas įteikiamas liepos 31 d. Terminas prieštaravimui arba apeliaciniam skundui pateikti yra nuo rugpjūčio 1 iki 31 d., ir ši diena yra šeštadienis arba sekmadienis.

Pagal Teismų kodekso 50 straipsnio antrą pastraipą pirma ir antra termino dienos įeina į teismo atostogas, o tai reiškia, kad terminas pratęsiamas iki rugsėjo 15 d.

Teismų kodekso 53 straipsnio antra pastraipa gali būti taikoma tik jeigu rugsėjo 15 d. yra šeštadienis arba sekmadienis, ir tada paskutinė termino diena perkeliama į pirmadienį.

d) Šalies, kuriai leidžiama pateikti prieštaravimą, apeliacinį skundą aukštesnės instancijos teismui arba kasacinį skundą teisės klausimais Kasaciniam Teismui, mirtis.

Pagal Teismų kodekso 56 straipsnį mirus kuriai nors iš šalių sustabdomas jai suteiktas terminas prieštaravimui, apeliaciniam skundui aukštesnės instancijos teismui arba kasaciniam skundui teisės klausimais paduoti Kasaciniam Teismui.

Šis terminas vėl pradedamas skaičiuoti tik po to, kai teismo sprendimas dar kartą įteikiamas mirusiojo nuolatinėje gyvenamojoje vietoje ir, jeigu teismo sprendimas įteikiamas prieš pasibaigiant šiems terminams, skaičiuojamas tik nuo tada, kai pasibaigia terminas palikimui aprašyti ir įvertinti.

Teismo sprendimas gali būti įteikiamas įpėdiniais bendrai, nenurodant jų vardo, pavardės ir statuso. Tačiau bet kurios šalies atžvilgiu teisės išnykimo terminas dėl apeliacinio skundo padavimo terminų pasibaigimo gali būti neskaičiuojamas paaiškėjus, kad ši šalis nežinojo apie įteikimą.

12 Kokie skundų padavimo terminai?

Paprastai pagal Teismų kodekso 1050 straipsnį apeliacinis skundas gali būti paduodamas visose bylose po teismo sprendimo priėmimo, net jei jis priimtas už akių. Kalbant apie teismo sprendimą dėl jurisdikcijos arba, jeigu teismas nenusprendžia kitaip, laikiną teismo sprendimą, apeliacinis skundas gali būti pateikiamas tik kartu su apeliaciniu skundu dėl galutinio teismo sprendimo.

Pagal Teismų kodekso 1051 straipsnį terminas apeliaciniam skundui paduoti yra vienas mėnuo nuo teismo sprendimo įteikimo pagal [792 straipsnio](#) antrą ir trečią pastraipas. Tačiau pagal Teismų kodekso 1054 straipsnį atsakovas apeliacinėje byloje gali bet kada paduoti priešpriešinį apeliacinį skundą prieš bet kurią šalį apeliacinio teismo byloje, net jeigu teismo sprendimas buvo įteiktas be išlygų arba buvo priimtas dar prieš jį įteikiant.

13 Ar teismai gali pakeisti terminus, visų pirma atvykimo į teismą terminus, arba nustatyti specialų atvykimo į teismą terminą?

Pagal Teismų kodekso 51 straipsnį prieš pasibaigiant terminui teismas gali jį sutrumpinti arba pratęsti, jeigu dėl termino teisė nepasibaigia. Jeigu teisės aktuose nenurodyta kitaip, terminas negali būti pratęstas ilgiau už patį terminą ir jis gali būti pratęstas tik kartą, nebent tai daroma pagrįstu sprendimu ir dėl svarbių priežasčių.

14 Jeigu asmeniui, gyvenančiam toje vietoje, kurioje jam būtų pratęstas terminas, apie veiksma, kurį jis turi atlikti, pranešama toje vietoje, kurioje gyvenantiems asmenims terminas nepratęsiamas, ar šis asmuo praranda galimybę pasinaudoti pratęstu terminu?

Teismų kodekso 55 straipsnis skirtas būtent tokiai šaliai. Jeigu yra įvykdomos šiame straipsnyje nustatytos sąlygos, minėta šalis gali pasiremti šia nuostata.

15 Kokios terminų nesilaikymo pasekmės?

Pagal Teismų kodekso 50 straipsnio pirmą pastraipą terminai, dėl kurių pasibaigia teisė, negali būti trumpinami arba pratęsimi net ir šalims sutikus, nebent šiam pasibaigimui taikomos teisės aktuose nustatytos sąlygos.

Kitaip tariant, teisinis veiksmas turi būti atliktas prieš pasibaigiant terminui, nes kitaip terminas gali būti laikomas praleistu ir veiksmas bus nepriimtinas.

16 Jeigu terminas pasibaigia, kokiomis teisių gynimo priemonėmis gali pasinaudoti jį praleidusios šalys?

Naikinamasis terminas pasibaigia neskundžiamai. Kitaip tariant, apeliacinis skundas nebegali būti paduotas, nebent buvo pažeisti teisės aktai.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 28/10/2019